

насамперед, в Україні є дискусійним. Одна частина фахівців у галузі інтелектуальної власності вважає це недоцільним, інша – можливим.

Список використаних джерел:

1. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 23 грудня 1993 року // Відомості Верховної Ради України, 1994, № 13 , ст.64.
2. ЦИВІЛЬНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ // Відомості Верховної Ради України, 2003, № 40-44, ст.356.
3. Всесвітня конвенція про авторське право 1952 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_052
4. Особливості охорони об'єктів авторського права за законодавством України [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.vuzlib.com.ua/articles/book/23252Osoblivosti_okhoroni_ob%27ektŃ/1.html
5. Про охорону прав на промислові зразки : Закон України // Відомості Верховної Ради України, 1994, N 7, ст. 34

МАТЕМАТИЧНІ ТВОРИ ТА МАТЕМАТИЧНІ КОНЦЕПЦІЇ В КОНТЕКСТІ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

*Пархоменко О.
магістрант,
науковий керівник: **Бабенко В. А.**,
к. і. н., доцент,
ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»
м. Дніпро, Україна*

Інтелектуальна власність, як наука має широкий вплив на наше повсякденне життя, завдяки законам про інтелектуальну власність та права на цю власність автори можуть захистити свій винахід, твір чи модель від плагіату, крадіжки інтелектуального майна, навіть забезпечити собі фінансовий прибуток за допомогою свого розуму, таланту та знань. Але чи можна будь яку розробку називати об'єктом інтелектуальної власності?

Виявляється, що не всякий вид творчості та її результат може підпадати під категорію «об'єкт права інтелектуальної власності». В міжнародному та національному законодавствах достатньо протиріч щодо різних груп об'єктів права, які потребують свого вирішення. Метою даного дослідження є розгляд такого важливого об'єкта авторського права, як наукові твори, та протиріч, пов'язаних з цим об'єктом. Згідно Закону України «Про авторське право і суміжні права» до об'єктів авторського права, серед інших, належать: літературні письмові твори белетристичного, публіцистичного, наукового, технічного або іншого характеру (книги, брошури, статті тощо)[1].

Отож наукові твори можна вважати об'єктом авторського права. Але, згідно статті 433 Цивільного кодексу України «Об'єкти авторського права» авторське право не поширюється на ідеї, процеси, методи діяльності або математичні концепції, як такі[2].

На теперішній час математика посідає одне з головних місць в нашому житті. Без математичних концепцій були б неможливими майже всі операції: від простого складання-віднімання, до обрахунку векторів Бюргерса в структурі металу за допомогою інтегралу по контуру. Здавалося б, що кожна концепція математики не має історії свого походження, тобто вона завжди існувала, як закон, як формула. Математичні ідеї, математичні концепції, що є складовою математичних наукових творів, на сьогодні не визнаються міжнародним та національним законодавством, як об'єкти авторського права, хоча самі наукові твори відносяться до вказаних об'єктів права.

Тож звернемось до визначення авторського права. Довідникова література визначає авторське право як юридичний термін, пов'язаний з використанням творів науки, літератури або мистецтва [3]. Авторське право використовується для опису прав, які мають автори на свої твори. Авторське право поширюється як на оприлюднені, так і на не оприлюднені твори, існуючі в будь-якій формі. Тож ми можемо зробити висновок, що якраз наукові твори підпадають під категорію авторського права. Виникає інше питання – що саме відноситься до поняття «наукові твори» і «наукові

математичні твори»? Адже наука не має художнього забарвлення, якими б витонченими нам би не здавались формули диференціювання, чи схеми дифракції світла. Але вона безумовно ґрунтується на такому виді творчості, як наукова творчість.

До наукових творів відносять наступні: реферат, тези доповіді, науковий звіт, наукову доповідь, журнальну статтю, рецензію, монографію, брошуру, автореферат і анотацію, навчальний посібник, підручник, дисертацію. Кожен із названих видів наукової продукції має свої особливості як по формі, так і за змістом [4]. Як бачимо, будь-який підручник з математики може охоронятися авторським правом. Інша річ математичні концепції.

Довідникові джерела так трактують поняття концепція: Концепція – система початкових теоретичних положень, яка є основою дослідницького пошуку. Концепція містить у собі:

- Методологію дослідження, тобто систему принципів дослідження, яка базується на діалектичному методі та системному підході.
- Набір методів проведення досліджень, які являють собою способи збору, обробки та аналізу даних.
- Принципи організації процесу дослідження [4].

Згідно цього визначення можемо зробити висновок, що методи знаходження рішень математичних задач не підпадають під область авторського права. Ця законодавча норма не видається незаперечною. Візьмемо наприклад метод вирішення звичайних систем лінійних рівнянь. Якщо ми маємо систему із n рівнянь із n невідомими змінними(рис. 1)

$$\begin{cases} a_{11}x_1 + a_{12}x_2 + \dots + a_{1n}x_n = b_1 \\ a_{21}x_1 + a_{22}x_2 + \dots + a_{2n}x_n = b_2 \\ \dots\dots\dots\dots\dots\dots\dots\dots\dots \\ a_{m1}x_1 + a_{m2}x_2 + \dots + a_{mn}x_n = b_m \end{cases}$$

Рисунок 1 Базовий вигляд системи лінійних рівнянь із кількістю змінних n

На відміну від звичайного розуміння рішення таких систем, тобто вираження однієї змінної через інші, такі системи можна вирішувати в різні способи. Кожен з цих способів має свою назву, перший спосіб це «Метод Крамера» названий за ім'ям Габріеля Крамера – швейцарського математика. Він заключається в побудові визначників для кожного коефіцієнта системи і за допомогою не складних формул визначення кожної невідомої змінної. Другий спосіб має назву «Метод Гаусса» за іменем Фрідріха Гаусса – німецького математика. Цей метод заключається в побудові матриці для всіх коефіцієнтів системи. Ці два методи дуже різні але вирішують одну і ту ж проблему, мають своїх авторів, тобто авторське право (немайнова його частина – моральне, духовне, право авторства) на ці концепції закріплене, не дивлячись на те, що це математичні концепції. Отже ми можемо зробити висновок, що поняття «математичні концепції» на сьогодні потребує подальшого вивчення та конкретизації, особливо в контексті права інтелектуальної власності. Якщо слідувати початковому визначенню, то концепції це математичні методи, на які не розповсюджується авторське право. Але ми бачимо на прикладі вирішення лінійних систем різними методами, що також являють собою концепцію, що авторське право якраз розповсюджується на такі концепції. А що ж тоді ми можемо вважати достатнім для методу, щоб називатись концепцією але не чіпати поняття авторського права? Цікаве питання. Треба почати із базових понять математики.

Найпростішим математичним поняттям можна вважати число, подивимось, але воно не є математичною концепцією, бо число не має в собі ніякого методу дослідження. Перейдемо до речей більш дослідницького характеру, наприклад, пошуку невідомого члена рівняння, позначеного змінною “ x ”. Всі ми знаємо простий метод вирішення цього рівняння – вираження змінної через інші члени рівності. Чи можна вважати цей метод концепцією? Ми маємо методологію, що складається із цілей дослідження, та пошуку методів його проведення. Ціль нашого дослідження – якраз пошук

невідомого члена рівняння, метод проведення – вираження ікса через інші члени рівняння. Отож така постановка задачі є математичною концепцією. Можемо зробити висновок, що саме вибір методу вирішення задач вважається концепцією та не має авторського права. Але такий висновок походить лише з думки, що кожне таке математичне дослідження не може проводитись різними методами, а лише одним послідовним та незмінним методом. Тобто кожен із таких методів дає нам однакове рішення і ми можемо самі обирати по якому шляху «дослідження» ми підемо. Розберемо на простому прикладі. Звичайне квадратичне рівняння може бути вирішено за допомогою дискримінанту або за теоремою Вієта. Тут концепції різні в кожному випадку та існують одночасно, тобто ми також можемо вибирати метод дослідження. Отже можна зробити висновок, що вибір методу є складовою математичної концепції і не підлягає під визначення авторського права, на відміну від самого методу. Як ми знаємо, термін дискримінанту рівняння ввів англійський математик Джеймс Джозеф Сильвестр, він має право авторства. А теорема Вієта названа ім'ям Франсуа Вієта. Тобто самі методи мають право на авторство на відміну від методології вибору методів вирішення проблеми.

Інше питання, що математика не має ознак літературної діяльності, творчості. На кшталт фізики, математика вважається сухою наукою, де не присутні ознаки літературного твору, але це не так. Дивно, але в законі прийнято прирівнювати комп'ютерні програми до літературних творів. А чи відноситься це до математичних творів, давайте поглянемо. Наприклад «Концепції сучасної математики» англійського автора Яна Стюрта.

В Енциклопедії інтелектуальної власності зазначається, що «оригінальність твору наукового характеру може виражатися у особливості та порядку вживання термінів та загальноживаної лексики, особливості аргументації, узгодженості наукових понять між собою, тощо» тобто мати свій стиль[6]. Елементами змісту творів наукового характеру є матеріал, який включає наукові факти, дані експериментів та спостережень, гіпотези, теорії

тощо; а елементами форми – послідовність викладу наукових понять, логіка, система розкриття наукових ідей і розміщення матеріалу (внутрішня форма), а також мова твору зі всіма лексичними особливостями включаючи наукові знаки і символи (зовнішня форма).

В книзі Стюарта наші відомі математичні концепції пояснюються за допомогою малюнків і графіків. Автор пояснює кожний метод вирішення за допомогою прикладів із повсякденного життя. Тим більше кожний новий розділ починається з епіграфу, часто саркастичного характеру, але з математичним забарвленням. Наприклад до розділу «Найкоротші шляхи у вищій арифметиці» додано такий епіграф: «Дивовижно, до який премудростей можуть дійти математики щоб поменше працювати».(Цитата Метью Пордейджа) Отже є всі складові, щоб назвати такий твір науково-художнім. А отже ми можемо сказати, що математичні твори мають не тільки сухі числа та теореми, а ще й творчий початок, розв'язку та кульмінацію. Цікаво ще що тут ми маємо деякий літературний парадокс, Ян Стюарт має авторське право на “концепції сучасної математики” (як на назву своєї книги «Концепції сучасної математики»), коли на концепції математики авторське право не розповсюджується. Такий собі художній каламбур.

Таким чином, поняття математичних концепцій дуже відносне. Це і метод постановки задачі (мається на увазі однакова постановка питання, наприклад на знаходження невідомого), це і послідовність вирішення, тобто порядок дій для знаходження відповіді. Та водночас із цим ми знаходимо такі концепції, що мають свого автора та закріплені за ним права авторства. Але можна стверджувати, що математичні твори можуть бути літературними, можуть мати художнє оформлення та бути продуктом не тільки інтелектуальної, а й творчої діяльності.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про авторське право і суміжні права» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 13, ст.64)

2. Цивільний Кодекс України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 40-44, ст.356)
3. Юридичний онлайн довідник на сайті legalsos.com.ua
4. Вікіпедія – вільна енциклопедія(wikipedia.org).
5. Ян Стюарт «Концепції сучасної математики» Минск, "Вышэйшая школа", 1980. 384 с.
6. Крайнев П.П. Енциклопедія інтелектуальної власності 2012р. 660с.

УНІКАЛЬНІСТЬ КОНТЕНТУ ЯК ОДИН З ІНСТРУМЕНТІВ SEO ОПТИМІЗАЦІЇ САЙТУ ПРИ ІНДЕКСАЦІЇ В ПОШУКОВИХ МЕРЕЖАХ

Ріпний О. Ю.
магістр¹

Мельєнчук В. О.
студент гр. МЕ 16-2²

Євсєєва Г. П.
доктор наук з державного управління, професор³
^{1,2,3} ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»;
^{1,2,3} м. Дніпро, Україна

З розвитком цифрових технологій активізація бізнесу у вебресурсах стає надзвичайно актуальною. Тому як ніколи раніше підприємці стали переводити бізнес в інтернет-ресурс. За статистикою, бізнесмен, що вклався в розвиток свого інтернет-проекту отримує на 55% більше прибутку, ніж його конкуренти, які не використовують вебресурси. На думку аналітика А. Верховодова: «Цифрова трансформація впливає на конкурентність, бо як виявилось — цифрові чемпіони краще почуваються у своєму бізнесі. Особливо виділяються три зони: 78% краще запускають нові продукти чи послуги або вирощують стартапи; 62% швидше виходять на ринок, в тому числі через цифровий маркетинг і персоналізацію; 60% ефективніше управляють витратами через здешевлення технологічних експериментів» [2]. Цифрова трансформація та інновації є зрозумілим та дієвим інструментом вирішення стратегічних завдань для бізнесів усіх рівнів. Статистика показує,